

Santtu Tenhunen

Terolla on kissatelтта

Terolla on kissatelttä

Santtu Tenhunen

**Terolla on
kissatelttä**

© 2019 *Santtu Tenhunen*

Kuvitus: ***Santtu, Tenhunen***

Kustantaja: BoD™ – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: Books on Demand GmbH, Norderstedt, Saksa

ISBN: 9789528008408

Suomen sanotaan olevan harvaan asuttu ja syrjäinen maa, jossa ihmiset viihtyvät enimmäkseen omissa oloissaan, mutta joskus kuitenkin tavataan toisia. Muutamat toisiinsa yhteyttä pitävät yksilöt saattavat muodostaa ryhmiä ja kokoontua pitkienkin matkojen päästä yhteisiin harrastuksiin tai muuten vaan vaihtamaan kuulumisia. Tapaamiset voivat olla pelkkää ajan kuluttamista ja maailman ihmettelyä tai jopa jonkinlaista työtä yhteisen projektin kautta. Tärkeintä on kuitenkin aina se, että pieni ryhmä voi saada suuria aikaa ja jotakin tapahtuu. Ryhmään kuuluvat jäsenet saattavat löytää omat vahvuutensa ja ovat lopulta kaikki omalla tavallaan värikkäitä ja itsenäisiä persoonia.

Yksi jäsen on yleensä monitaitoinen ja rento puuhamies, joka pitää yllä järjestystä ryhmässä, järjestää tapahtumia ja ensisijaisesti kutsuu kaikki koolle. Hän tuntee muut niin hyvin, että kaikki viihtyvät, olipa tapaaminen järjestetty minne tahansa. Olosuhteiden muuttuessa hän saa otettua tilanteen haltuun ja estettyä suurimmat vahingot tai paikoilleen pysähtymisen. Tuleen ei jäädä makaamaan ja nopea päätös on parempi kuin ei päätöstä ollenkaan.

Toinen jäsen on luonteeltaan rauhallisempi, taiteellinen sekä eräänlainen tarkkailija, joka ottaa kantaa päätöksiin ja asioihin osaten perustella sanomansa. Hän ei sorru turhuuksiin ja elää elämäänsä järkevästi välttämättä suuria riskejä, mutta tarvittaessa osaa pykältää isommankin vaihteen päälle. Monitaitoisuus on tässäkin tapauksessa melko lähellä oleva kuvaus ja uusien asioiden oppiminen käy luonnostaan. Tylyys ja turhautuminen saattaa ottaa vallan, jos uutta ei tapahdu ja toistetaan samoja vanhoja kuvioita vuodesta toiseen.

Kolmas jäsen on enemmän tutkijatyyppinen ja lähestulkoon luotettava asiassa kuin asiassa. Hän saattaa silti myöhästellä, sillä kukaan ei ole täydellinen ja elää toisaalta omassa maailmassaan, jossa tieteellä ja korkeammilla voimilla on huokuva tasapainotila. Monet maailman arvoitukset mietityttävät ja ovat tutkimuslistalla, mutta arjen velvollisuudet, työ ja muut kiireet estävät kokopäiväisen tutkijanuran. Hän uskoo kuitenkin jonain päivänä asioiden muuttuvan ja jonkun muun joutuvan välillä maksumieheksi, jotta maailmankirjat eivät menisi aivan täysin sekaisin.

Neljäs jäsen löytyy jokaisesta kaveriporukasta tai työpaikasta. Hän ei turhia murehdi ja osaa ottaa elämästä irti mitä tarvitsee. Ulkopuoliset saattavat katsoa tuota epeliä hieman oudoksuen tai epäillen, mutta omassa ryhmässään hän on kuitenkin tärkeä koossapitävä voima. Asiat voi ottaa tosissaan tai huumorilla ja näiden yhteensovittaminen on taitolaji, jota kovin moni ei osaa nykymaailmassa hallita. Ryhmän muut jäsenet osaavat odottaa humoristisia kommentteja ja yllättäviä tai älyttömiä ehdotuksia, joskus jopa laittomia sellaisia, mutta eivät tuomitse niitäkään turhaan, koska kaikkea välttämätöntä ei voi tehdä painettua sanaa noudattaen.

Eräs ryhmä, joka ei aina itsekään tiedä olevansa olemassa, on jotakuinkin tällainen. Jäseniä ei ole monta, mutta kuitenkin riittävästi vaikuttaakseen maailman menoon omalla tavallaan. Tero on savolainen suurmies ja aikamme suurimpia ajattelijoita. Hän työskentelee betonitehtaalla ja ajaa vain alle viisisataa euroa maksavilla autoilla. Hän harrastaa jousiammuntaa, kalastusta, pubeja ja varastelua sekä suunnittelee täydellistä rikosta ja erityisesti hirven salakaatoa.

Aatos on kunnan arvostettu virkamies, eli maanmittari. Aatos kartoittaa työssään katuja, maastonmuotoja ja merkkaillee tonttirajoja sekä rakennuspaikkoja, mutta vapaa-ajalla tähyilee avaruutta ja siellä piilossa olevia arvoituksia. Hän jää usein pohtimaan asioita ja siksi myöhästelee paljon. Aatos liikkuu vapaalla ollessaan kevyesti viritetyllä ja kierrätysosista kootulla polkupyörällä sekä rakentamallaan puoliammattilaistasolla olevalla ufotutkimuskalustolla.

Sane on ryhtynyt ihmiskorjaajaksi ja taiteilijaksi monien vastoinkäymisten saattelemana. Viimeisten viidentoista vuoden aikana lähes kaikki on mennyt pieleen ja vieläkin mittari lyö välillä punaiselle. Jos kerrostalon katolta tipahtaa tiiliskivi, niin se osuu varmasti hänen autonsa katolle. Hän aikoo kaikesta huolimatta ja osittain olosuhteiden pakosta perustaa kuitenkin oman yrityksen kadun kulmaan, jossa on tarjolla hierontaa, akupunktiota ja jäsenkorjausta. Samoissa tiloissa toimisi pieni kahvila ja taidemyymälä, jossa on tietysti omia teoksia myytävänä. Luomisen tuska ja vatsavaivat kuitenkin vaivaavat usein kuten ohramallasuutteella ranskanleipäteosta maalaavaa keliaakikkoa. Sane kirjoittaa univaikeuksien ja nivelkipujen ajamana muistioita maailman epäkohdista ja uskoo, että ihmisille on syötetty valheita läpi historian.

Sauli tekee enimmäkseen pätkätöitä välttämällä vakituista työpaikkaa ja siihen jumiutumista. Hän on ehdoton oman polkunsu kulkija, joka harrastaa yhdistystoimintaa ja rassaa vapaa-ajalla ja joskus työkseen kaikenlaisia moottorikäyttöisiä vehkeitä. Hän on myös innokas sotapelien pelaaja ja armytuotteiden hamstraaja. Vanhoihin ammuslaatikoihin voi hyvin varastoida kuivamuonaa, säilykkeitä tai kalastusvälineitä. Lyhyen tähtäimen tavoitteena Saulilla on perustaa ihan oikea miesten kerho, jonne akoilla ei ole asiaa. Kerhotiloissa kukin voisi näperrellä mitä haluaa, mutta elektroniikka ja radioteknologia ovat Saulin omat kiinnostuksen kohteet.

1.

Vatsakipu yllätti taas kesken MacGyverin takaa-ajokohtauksen. MacGyver oli rakentanut muovipulloista, köydestä ja kakkosnelosista lautan, jota liikutettiin joen virtaukseen heitetyn puolikelluvan ajoankkurin voimalla. Ankkuri oli heitetty keskelle jokea ja yhteysköysi alkoi vetää lauttaa irti rannasta. Vatsanväänteet alkoivat samalla vetää telkkaria lattialla katsovaa Sanea kohti vessaa paineen kasvaessa sietämiskynnyksen rajalle. Vessareissun jälkeen MacGyver oli jo Venezuelan rajan ylittäneenä turvassa takaa-ajajiltaan ja odotti verkkoaitaan nojaten laskeutuvaa nelimoottorista Hercules C-130 kuljetuskonetta. Vatsavaivojen, tarpeettoman laihtumisen, työtä sekä vapaa-aikaa haittaavien keskeytysten ja väsymyksen syy oli saatava selville.

Sane muisteli ensimmäisiä oireita, joita oli ilmaantunut jo armeijan metsäleireillä vuosituhannen vaihteessa. Selittämätön heikkouden tunne kevyellä marssilla, vaikka oltiin syöty ja juotu normaalisti ja jalat tuntuivat raskailta. Cooperin testissäkin meni silloin 19-vuotiaana lähes 3200 metriä ja nyt, yli kolmenkympin ikäisenäkin menisi, jos hetken totuttelisi juoksemiseen. Opiskeluaikana muutama vuosi myöhemmin, eli noin 23-vuotiaana, Sane oli käynyt terveydenhoitajan ja koululääkärin puheilla, kun mieliala oli melko matalalla ja ei aina jaksanut mitään ylimääräistä. Puolitutut ja opiskelukaverit sanoivat myös, että pitäisi muuttaa asennetta tai että olet maailman negatiivisin ihminen. Niinpä, sillähän siitä pääsee, jos osaisi vain sormia napsauttamalla pistää kaiken täyteen valoa ja kukkien tuoksua.

Lääkäri lähti selvittämään perusverenkuvaa ja muita tavanomaisia testejä. Niistä ei tietysti löytynyt mitään, mihin tarttua, mutta masennuslääkkeitä voisi lääkärin mukaan silti kokeilla. Siihen aikaan vatsa ei vaivannut erityisemmin, mutta mieliala oli usein masentunut ja pessimistinen asenne piti useimmat ihmiset loitolla. Lääkäri oli varmaan koulunsa käynyt ja monia potilaita hoitanut, mutta hänen uskottavuuttaan vei yli kolmenkymmenen kilon ylipaino ja tarjous masennuslääkkeistä, vaikka tuskin mitään tutkimuksia oltiin tehty muutamia veriarvoja lukuun ottamatta. Luulisi lääkkeiden käytölle olevan kunnan perustelut ja tutkimukset, mutta dopamiini- tai serotoniinitason selvittäminen ei kuulemma onnistu. Eipä siinä auttanut muu, kuin käydä koulua ja yrittää sinnitellä hengissä kuin särki katiskaverkon silmässä. Luonto ei antanut periksi syödä lääkettä edes kokeilumielessä. Ehkä jossain takaraivossa oli tuntemus siitä, ettei se voi olla oikea ratkaisu. Maaliskuussa kävely kello kolmen

aikaan yöllä pitkin tyhjiä katuja ei paljoa auttanut olotilan kohottamiseen. Mitä tässä olisi tehtävä tai minne mentävä?

Ammattikorkeakoulusta valmistumisen jälkeen vuonna 2006 Sane vietti noin kolme kuukautta työttömänä ja silloin oli aikaa lukea kaikkea muuta kuin opiskeluun liittyviä asioita. Salaliittoteoriat ja avaruusjutut tulivat televisiosarjojen ja elokuvien kautta mukaan viikko-ohjelmaan, jossa oli jo annos lenkkeilyä ja kirjojen lukemista. Lenkkeily jäi kuitenkin reilusti alle kuuteenkymmeneen kilometriin viikossa, mikä oli ollut aikaisempi tahti. Kirjojen viikkomäärä oli myös vähentynyt, mutta jotkut eivät kuulemma koskaan olleet lukeneet kokonaista kirjaakaan. Netistä löytyneet tekstit ja videot tulivat osittain myös Aatoksen kautta ajankohtaisiksi, sillä hän puhui usein siitä, miten paljon ufohavaintoja oli ilmoitettu ja miten maapallolta löytyi merkkejä avaruusolentojen vierailuista.

Sane oli tavannut Aatoksen erään yhteisen tuttavien kautta ja samassa pikkukaupungissa oli helppo tavata käymällä vaikka torikahvilassa. Aatos seurasi ulkomaisia ufo-dokumentteja ja sci-fi sarjoja sekä pelasi satunnaisesti tietokonepelejä, joissa jahdattiin aseiden kanssa avaruusolentoja. Varmaan uskoi avaruusolentojen jo olevan maassa ja että minä päivänä tahansa uutisissa näytettäisiin avaruusaluksen ilmestyminen jonkin suurkaupungin ylle kuten elokuvissa yllättävän usein nähtiin. Soutuveneellä järvellä käydessä ei kyllä ufoja oltu vielä nähty.

Sanen terveysongelmat olivat välillä haitaksi töissä ollessakin. Väsymystä ja masennusta esiintyi vaihtelevasti, mistäpä sitäkään tunnisti, kun oli melkein aina ollut alamaissa eikä tiennyt mikä on ihmisen normaali olotila. Onneksi oli mahdollisuus käydä työterveyshoitajalla kyselemässä, että mitä voisi tehdä. Hoitaja varasi ajan lääkärille, joka taas määräsi laboratoriotutkimuksia ja kyseli hyvin vähän oireista tai omista tuntemuksista. Laboratoriotulokset tulivat ja perusverenkuva oli normaali. Kokonaiskolesteroli vain 4,4 mmol/l, HDL 1,51 mmol/l, LDL 2,9 mmol/l ja triglyseridit 0,73 mmol/l. Hemoglobiini oli perinteisesti korkealla, eli 163 g/l. Leukosyytit 3,7 E9/l, maksa-arvot ja kilpirauhasarvot (T4V 16 pmol/l ja TSH 1,9 mU/l) olivat viiterajojen sisäpuolella. Lopputuloksena siis hoitajalla, lääkärillä ja laboratoriossa käymisestä oli se, ettei potilaassa ollut mitään vikaa. Ei muuta kuin takaisin sorvin ääreen ja ruisleipää ääntä kohti, sillä se lähtee millä on tullutkin, vai miten se menikään.

Jonkinlainen liikuntaharrastus oli kuitenkin pysynyt mukana arjessa, vaikkei olo ollut yleensä maailman paras. Sane meni jotain vaihtelua saadakseen harrastamaan vapaaottelua, kun taistelulajit olivat aiemmin olleet mielessä ja varmasti kunto ainakin kohoaisi. Peruskurssilla oli porukkaa melkein kolmekymmentä verenhimoista taistelijaa. Alkulämmittelyt olivat joillekin osallistujille jo hengästymiseen asti menevä suoritus, kun juostiin salia ympäri, punnerrettiin ja tehtiin muitakin lihasten

aktivointiliikkeitä. Sane oli omasta mielestään hyvässä kunnossa fyysisesti, vaikka mieliala ei ollutkaan usein hyvä. Juoksukunto oli kohtuu hyvä, eivätkä alkulämmittelyt olleet liian rasittavia. Lyönti- ja potkutreenaus oli mielenkiintoista, vaikka Sanen motorikka tai rytmitaju ei ollutkaan parhaasta päästä. Treenaus meni yleensä hyvin ja toi lisäenergiaa varsinkin sen loppumisen jälkeen. Sitä haittasi toisinaan muut osallistujat, jotka ottivat harjoittelun liian tosissaan. Liikkeet olisi hyvä osata ilman voimankäyttöä aluksi, mutta eihän kaikki sitä tajunneet vaan purkivat varmaan jotain omia aggressioitaan harjoitusvastustajiinsa eivätkä ymmärtäneet koko harjoittelun perusajatusta ja yrittivät kilpailla koko ajan.

Sane jatkoi useita viikkoja treenaamista vapaaottelun parissa. Harjoituksia oli kaksi kertaa viikossa ja jossain vaiheessa pitenevät työpäivät ja treenijako alkoivat olla liian lähekkäin toisiaan. Treeniin piti välillä mennä suoraan töistä, eikä tämä tuntunut toimivalta konseptilta, kun ei ollut aikaa syödä oikeaa ruokaa töiden jälkeen. Polkupyörällä tai juoksemalla treeneihin meno vaihtui usein autoksi, jotta sinne kerkesi ajoissa. Lopullinen niitti vapaaottelun päättämiseen oli se, että apuohjaajana toimiva pikkukihleri ilmoitti, että seuraavat viisi viikkoa on pelkkää painiharjoittelua. Tämä oli juuri se laji, jossa muut treenaajat väänsivät toisissaan kenenkään osaamatta tekniikkaa kunnolla ja nivelet olivat vaarassa. Virta alkoi kuitenkin loppua ja paini ei ollut Sanen laji hänen ruumiinrakenteensa puolesta ja vapaaottelu sai jäädä. Myöhemmin kuultua ja jotain harjoittelusta kertovaa oli se, että peruskurssin jälkeen vapaaottelua oli jatkanut samaan aikaan aloittaneista vain kaksi osallistujaa kolmestakymmenestä.

Liikkuminen, taistelulajit tai kuntosalit olivat kiinnostavia, mutta niitä ei vain yksinkertaisesti jaksanut harrastaa. Taistelulaji voi olla myös mielen kehittämistä ja hallintaa, kuten itämaissa on ollut tapana. Vahva mieli ja keho tuottavat varmuutta ja rauhaa, eikä taistelulajeja osaavan tarvitse taitojansa millään nakkikioskilla esitellä. Joltakin taistelulajien mestarilta kysyttäessä, että miksi kannattaa harjoitella, hän vastasi: "Mielummin soturina puutarhassa, kuin puutarhurina sodassa." Kiinalaisten mukaan ihmisen sielu asuu hiuksissa, mutta Sane tiesi myös sen, että viisaus asui parrassa.

Vuosi oli vaihtunut synkissä tunnelmissa jo lukuun 2007. Jossain vaiheessa kevättalven aikana Sanen piti taas mennä tutkimuksiin, kun olo tuntui vaan pysyvän pohjamudissa. Tihentynyt virtsaamisen tarve yllätti usein kesken työpäivän ja oli jatkuvana vaivana. Myös väsymysoireita alkoi ilmaantua masennuksen lisäksi. Työpäivän jälkeen ei jaksanut tehdä oikein mitään ja silti oli pakko käydä kaupassa, tehdä ruokaa ja toisinaan pakottaa itsensä ulkoilemaan tai kuntosalille. Tutkimuksissa, niissä perinteisissä, ei ollut taaskaan mitään uutta. Verenpainetta oli mitä oli, normaali 130/74 ja hemoglobiini 151 g/l. Kokonaiskolesteroli oli vielä 4,8 mmol/l (triglyseridit

0,84 mmol/l, HDL 1,3 mmol/l, LDL 3,2 mmol/l). B-Leukosyytit olivat 3,0 E9/l, eli alle viitearvon, mutta kukaan ei sanonut tarkoittaako se mitään. Kilpirauhasarvotkin menivät edelleen viitearvojen sisään.

Työterveyslääkäri oli kuitenkin vaihtunut edellisestä kerrasta. Hän suositteli masennuslääkkeitä alakuloisuuteen ja sanoi, että voisi lapsiakin hankkia, viitaten sillä ehkä jonkinlaisen tarkoituksen löytämiseen elämässä. Jatkoj vielä juttuaan, että kerkeää vielä monta perhettä perustamaan, kun on niin nuori mies kyseessä. Sane hämmästeli kommenttia vielä aikojen päästäkin. Miten joku voi suunnitella tai ehdottaa useamman perheen perustamista? Eiköhän yksi vaimo ja perhe riittäisi itse kullekin. Onko maailma mennyt jo niin kieroksi, ettei niin sanottua ydinperhettä enää tavoitella tai arvosteta? Hetkessä eläminen tuskin tarkoitti sitä, että joka hetki oli mahdollisuus vaihtaa parempaan tai elää mistään sen kummemmin välittämättä. Uusi perhe vaan aina viiden vuoden välein ja samalla uusi asuntolaina ja auto. Eipähän sama arkielämä stressaa, kun niitä kerää koko sarjan. Toinen älyttömyys oli se, että eihän sairass ihminen mitään perhettä ja lapsia voinut hankkia kun muutenkaan ei jaksanut tehdä mitään.

Sanen olotila oli kuitenkin jo niin huono, että hän suostui epätoivoisena kokeilemaan masennuslääkkeitä. Lääkäri määräsi nappeja nimeltään Venlafaksiini, toiselta nimeltään Efexor, jotka olivat hänen kertomansa mukaan SSRI-ryhmän lääkkeitä eli selektiivisiä serotoniinin takaisinoton estäjiä. Vaikutukset näkyisivät muutamien kuukausien sisällä, eikä Sanella ollut tässä vaiheessa mitään menetettävää. Ylpeys tai mikä lie oli mennyt jo lääkkeisiin suostumisen myötä, mutta jotain oli silti kokeiltava. Lääkityksestä seurasi lähinnä vatsakipuja ja ummetusta, mutta mieliala pysyi myös ummella kuten aikaisemminkin. Lääkitystä jatkettiin kuitenkin nostamalla annosta lääkärin määräysten ja seurannan mukaan. Useamman kuukauden kuluttua Sanen oli pakko kuitenkin todeta lääkärille, ettei tästä lääkityksestä tainnut olla mitään hyötyä. Enemmänkin haittaa niiden vatsavaivojen muodossa.

Lääkitystä alettiin vähentämään ja ajettiin hoito alas, jotta päästiin tietysti kokeilemaan uutta lääkettä. Tämä uusi lääke vaikuttaisi kuulemma dopamiinitasoihin pääkopassa ja sitä kautta mieliala nousisi normaalksi. Olihan se sinänsä järkevää kokeilla toinen hormoni, jos ongelmana ei ollut serotoniinin puute vaan dopamiinin. Tämä dopamiininhan motivoi ihmistä liikkumaan ja jaksamaan ja sen tasoja sai hetkellisesti nostettua suklaalla, tupakalla, liikunnalla tai muulla stimulantilla. Silläpä monet ihmiset varmaan jäivät koukkuun vaikkapa tupakkaan tai herkkujen syömiseen.

Kesä vierähti töiden ja lääkekokeilun siivittämänä. Lopputuloksena oli lisää haittoja, eli Sanen lisääntynyt stressitaso ja pahan olon jatkuminen. Dopamiinilääke sai loppua, kun ei silläkään tullut toivottuja vaikutuksia, tai ei oikeastaan mitään vaikutuksia. Usko elämään ja mielialan muuttumiseen paremmaksi oli menetetty viimeisen

lääkeoljenkorren myötä. Keinot ja kaverit olivat vähissä, eikä ainakaan naisseurasta ollut ylitarjontaa, kun kaikki asiat ärsyttivät jatkuvasti ja se näkyi naamastakin. Elämä keskittyi siis työhön ja tässäkin olisi auttanut iloisempi asenne. Toimistolle tullessa joku vääärileuka huuteli Sanelle kahvipöydästä: "Sieltä se päivänsäde taas tulee." Niinpä niin. Ottaisiko tuon huumorilla vai vetäisikö turpaan. Valintojen maailma, mutta jotkut vaan jaksavat vitsailla jatkuvasti.

Sanen työpaikalla näkyi jonkinlainen lama-aika vuoden 2008 aikana. Tilaukset töissä vähenivät ja oman uran ja toimeentulon turvaamiseksi olisi kaiken järjen mukaan käytävä korkeampi koulutus. Päätös korkeammasta koulutuksesta kypsyi muun tylsistymisen ohella saman vuoden aikana. Korkeampi koulutus ja tutkinto olisi myös eräänlainen testi itselle, että pystyykö kuka tahansa taatelintallaaja käymään yliopiston ja kuinka kauan siihen menisi. Sane raapusti avoimen hakemuksen yliopistoon ja sai hyväksymiskirjeen syksyllä 2008. Maisterintutkintoon johtavan koulutuksen ensimmäinen järkevä aloitusaika olisi kesken opiskeluvuoden, eli tammikuussa 2009, jolloin kevätlukukausi alkoi.

Sane kävi ennen tätä aloitusajankohtaa ohjaavan opettajan kanssa keskustelun henkilökohtaisen opintosuunnitelman tekemisestä ja sai ohjeet suunnitelman laatimiseen. Valmis suunnitelma sisälsi vaaditut 300 opintopistettä opintoja ja opettajan kommentit kertoivat jotain yleisestä asenteesta oppilaisiin suhtautumisessa, hänen sanoessaan, ettei kukaan oikeasti valmistunut ajallaan. Tutkinnon suorittaminen kestäisi kuulemma viisi vuotta eli 60 opintopistettä vuodessa. Opettajan epäilevä katse kertoi kaiken Sanen sanoessa ettei aio niin kauan täällä viettää aikaansa.

Yliopiston lasiovet heijastivat reppuselkäisen Sanen kuvajaisen lumisen taustan kera ja ensimmäinen koulupäivä oli taas kerran edessä. Ammattikorkeakoulun loppumisesta oli melkein päivälleen kolme vuotta ja opiskelun pahimmat puolet olivat jääneet jo työstä aiheutuneen ketutuksen varjoihin. Ensimmäinen kurssi oli tietysti ruotsia, jota oli jo ollut ammattikorkeakoulussa ja muissakin aiemmissa kouluissa. Kielten kursseja ei tietenkään saanut hyväksiluettua yliopistotutkintoon, joten virkamiesruotsi ja -englanti piti suorittaa toisen kerran. Muita opintoja sai sentään noin seitsemänkymmentä opintopistettä hyväksiluettua uuteen tutkintoon, eli tällä oli nyt suunnilleen yksi vuosi kuitattu. Samoja jaarituksiahan ne varmaan olivat muutenkin ja toisaalta ammattikorkeassa oli ollut enemmän matemaattisia aineita kuin tässä yliopistotutkinnossa tulisi olemaan ja niitä sai myös hyväksiluettua uuteen tutkintoon.

Sane istui melkein täydessä luokassa vanhimpana miespuolisena oppilaana ja katsoi ympärilleen. Luokassa oli valtaväestönä 19 - 22 -vuotiaita naisia, jotka olivat vasta lukiosta päässeet ja erehtyneet tulemaan isompaan kaupunkiin ja isoon opinahjioon loistava tulevaisuus mielessään. Parran olisi tietty voinut leikata, mutta toisaalta

kymmensenttinen karvapeite naamassa suojasi purevalta keskitalven pakkaselta ja karsisi pinnallisimmat naiset jo samasta ruokapöydästäkin.

Sanen opinnot sisälsivät kaiken muun ohella pakollisen yleisfysiologian kurssin, johon oli liitetty käynti yliopiston kuntotestausosastolla. Sanen paino oli kohtuullinen 83 kiloa, rasvaprosentti InBody -mittauksessa 14,8 % ja etunojapunnerruksia meni 72 minuutissa. Samalla kurssilla pääsi mittaamaan sydänkäyrää ja siinä ei ollut kai mitään erikoista. Paikalla ollut lääkäri tarkasteli sitä kyllä pitkään, mutta sanoi lopulta, että nuorella sydän lyö vähän kiireisemmin. Mitä lie siinä sitten ollut hänen mielestään.

Kunto vaikutti hyvältä ja masennusoireet eivät olleet jatkuvasti päällä. Opiskelu muuten oli melko helppoa, kun edellisistä opinnoista oli oppinut opiskelemaan omalla tyylillään. Sanen mielestä jo peruskoulussa tulisi opettaa oppilaille erilaisia muistitekniikoita, eikä vaan painottaa lukemaan ja opettelemaan ulkoa kaikkea. Joku voi oppia paremmin kirjoittamalla, kuulemalla tai tekemällä omia muistisääntöjä ja muuttamaan asiat kuviksi mielessään. Sane uskoi, että kuka tahansa voisi käydä yliopistotutkimon olematta mikään lahjakas lukiossa tai peruskoulussa. Kyse oli vain omasta motivaatiosta, opiskeluun keskittymisestä ja ajankäytön hallinnasta.

Sane suoritti kevätlukukaudella noin kuusikymmentä opintopistettä ja seuraavalla syyslukukaudella neljäkymmentä. Tämän lisäksi tulivat aikaisemmat hyväksiluetut pisteet, joitakin pisteitä työssäolosta ja kandidaatin tutkielma sekä maisterin Pro Gradu. Koko tutkintoon, eli leimautumiseen filosofian maisteriksi, meni noin kaksi ja puoli vuotta siten, että Sane oli kesät töissä nykyisessä työpaikassaan ja opiskeli normaalin syys- ja kevätlukukauden mukaan perusopiskelijana. Opiskelukuukausia kertyi vain 24, kun loma-aikoja ei laskettu. Siinäpä oli alussa epäilleelle opinto-ohjaajalle kuitti, että kyllä sen tutkinnon voi käydä alle viidessä vuodessa, kun päättää niin.

Myöhemmin Sane tajusi, ettei opiskeluun olisi kannattanut käyttää niin paljoa resursseja ja pitää niin kovaa tahtia. Terveys meni huonompaan suuntaan ja hyvältä vaikuttanut parisuhde alkoi kaatua varmaankin molempien osapuolten lisääntyvään stressiin ja masennukseen. Mistäpä sitä tietää olevansa masentunut, kun ei ole vertailupohjaa mistään loistokkaasta otolasta ja elämästä. Vuoden 2011 aikana mitatut veri-arvot olivat ehkä hieman kohonneet edellisistä. Kokonaiskolesteroli oli 5,3 mmol/l (LDL 3,3 mmol/l, HDL 1,33 mmol/l, triglyseridit 1,45 mmol/l), hemoglobiini se sama 162 g/l ja verenpaine aiempaa mittausta korkeampi 137/92. Nämäkin varmaan vaihtelivat viikoittain, mutta miksi kukaan ei tehnyt muita tutkimuksia, vaan aina mitattiin perusarvoja. Voisikohan lääkäri joskus määrätä muita kokeita, kun olo ei ollut hyvä ja nämä samat verikokeet eivät kertoneet oikeastaan mistään mitään.

Joskus Sane ajatteli, että kunpa olisi nuorempi, niin lähtisi itse opiskelemaan lääkäriksi. Ihminen oli sen verran kummallinen kokonaisuus, että sitä saisi tutkia todennäköisesti koko loppuelämänsä, eikä silti tietäisi miten kaikki toimii. Jonkinlainen biokemiallinen kone, joka kävi orgaanisella polttoainella ja tuotti itse liikkeestä sähköä. Miksi kaikilla oli niin paljon ongelmia ja mitä se tarkoitti? Syötiinkö väärää ruokaa, oliko jatkuva myrkytystila päällä, vai häiritsikö kaikki mahdolliset sähkölaitteet ihmisen magneettikenttää? Entä jos kaikki luonnon ja rakennettu aiheuttivat häiriöitä? Siinä tapauksessa ihminen tuhosi itseään ja samalla muita ja koko laji olisi tuhoon tuomittu ennen kuin päästiin asuttamaan muita planeettoja.

2.

Rautakanki kilahti maanalaiseen kiveen ja johti käsiin ilkeän tärähdyksen niin että sormien ote meinasi irrota. Aatos nosti painavan kangen hakkaamastaan kuopasta ja asetti 1 x 2 tuumaisen puuriman tilalle. Hän kopsutteli kangella riman tukevaan asentoon ja tarkasti vielä, että se oli suorassa muihin rimoihin nähden, joita oli jo pitkä rivi taustalla. Oranssi spraymaali viimeisteli asennustyön ja päivän urakka oli lähes valmis. Kaupunkiin oli tulossa uusi asuinalue tälle kulmakunnalle ja pystyssä seisovilla puurimoilla oli nyt merkitty kaupungin omistaman kiinteistön ulkorajat. Vajaan kahdensadan metrin päässä oleva tie kulki lähempänä rakennettavaa aluetta ja sinne Aatos oli aikaisempien päivien aikana asentanut uusien tonttien rajapyykkit. Seuraavalla, tai sitä seuraavalla viikolla alueen puusto raivattaisiin ja maansiirtokoneet poistaisivat pintamaat rakennettavalta alueelta.

Työ oli kohtuullisen kevyttä näin hyvällä ja kuivalla säällä, mutta jonkin verran keppien, rautakangen, mittalaitteiden ja maalipurkkien kantaminen yksin pitkin kankaita ärsytti. Kaikessa säästettiin ja pienennettiin kuluja, mutta siellä ne johtajat varmaan nytkin lounasaikaan kaupungin rahoilla söivät graavilohta tai sisäfilettä ja pelasivat tablettiensa kanssa. Siitäpä Aatokselle tulikin mieleen, että voisi pitää lounastauon ja suunnitella vähän loppupäivän urakointia. Aatos jätti työvälineensä niille sijoilleen, sammuttaen ensin virran takymetristä ja GPS-antennista ja lähti kävelemään kohti tien pientareelle jätettyä autoaan.

Oikea polvi tuntui jäykältä, mutta ei yleensä vaivannut kunhan pysyi liikkeessä. Puolimatkassa autolle Aatos huomasi liikettä kauempana näkyvän suoalueen reunassa. Hevonenko se siellä kyhnyttää puita vasten, Aatos mietiskeli ja katsoi tarkemmin. Ei, hirvi tuo taitaa olla. Eipä ole niitäkään täälläpäin ennen näkynyt, on talojakin niin lähellä. Tero se varmaan tuostakin alkaisi puhua, että hirvipaistia pitäisi saada, Aatos ajatteli ja jatkoi kävelyään kohti autoa.

Repusta löytyi aamulla voipaperiin käärityt eväsleivät, mustaviinimarjamehua ja kotimaisia omenoita. Termospullokahvi ja huoltoasemalta ostettu possumunkki maistuivat rautakangen kanssa heilumisen jälkeen niin hyvin, että eväät oli syöty jo vartissa. Mistähän se possumunkki on saanut nimensä? Possun muotoinen kyllä, mutta miksi siitä on sellainen tehty? Varmaan muuttaa syöjänsä ajan mittaan possunpyöreäksi ja jatkuva nälkä jää kytemään suolenmutkaan. Mutkasta tulikin

Arkinen ahertaminen on yleensä työlästä ja samoihin hommiin saattaa leipääntyä vuosien kuluessa. Nokkelat kaverukset kehittävät itselleen kerhotoimintaa ja harkitsevat yrityksen perustamista yhteisöllisyyden ja osaamisen yhdistämisen merkeissä. Vastoinkäymisiä ilmaantuu tietysti matkan aikana, toisia onni potkii ja joillakin harmit jatkuvat vaikka mitä yrittäisi. Tietävätkö toiset mitä yksi jäsen puuhastelee muiden katseilta piilossa? Noudatetaanko kaikessa lain kirjainta ja nappaako lainvalvoja tekijän ja rangaistaanko mahdollista rikollista?

Vapaiden hetkien lomassa on usein aikaa ajatuksille. Entä jos joku alkaa selvittämään arkipäiväisten asioiden taustoja? Ihmisille on esitetty useiden kanavien kautta totuuksia ja monia juttuja pidetään itsestään selvinä. Epäilijät eivät saa ääntään kuuluviin jatkuvan vastustuksen ansiosta ja harhassa eläminen jatkuu edelleen.

Tarinan taustat voivat olla vakaviakin, mutta myös huumoria on tietysti mukana. Terveysongelmat ovat hyvin yleisiä lähes jokaisella, mutta ovatko ne itse aiheutettuja tai voiko niihin vaikuttaa syömättä lääkkeitä? Kenen määräyksiä tai neuvoja noudatetaan, kuka hyötyy eniten ja mikä on totta ja mikä valetta?

